

Ἐκθεση ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΩΡΑΙΤΗ

693.717.8812

www.kmoraiti.gr

11/8/2020

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Αποτελεί το σύνολο ή την ομάδα των ατόμων που συνδέονται με δεσμούς αίματος και μοιράζονται την ίδια κατοικία.

ΜΟΡΦΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

- **ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΗ:** Είναι η παλαιότερη μορφή οικογένειας όπου αποτελούταν από πολλά μέλη, πολλές οικογένειες μαζί με πυρήνα τον πατέρα (πατριαρχική).
- **ΠΥΡΗΝΙΚΗ:** Είναι η σύγχρονη οικογένεια όπου αποτελείται μόνο από τους γονείς και τα παιδιά τους.
- **ΜΟΝΟΓΟΝΕΪΚΗ:** Αποτελεί τον τύπο της οικογένειας που για διάφορους λόγους (διαζύγιο, θάνατο, απουσία γάμου) αποτελείται από ένα γονιό και το παιδί ή τα παιδιά.

ΣΗΜΑΣΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

- Η οικογένεια αποτελεί τον πρώτο παράγοντα κοινωνικοποίησης του παιδιού και ένταξης του στο κοινωνικό σύνολο. Η διαμόρφωση της προσωπικότητας του καθορίζεται κυρίως από την επίδραση των γονέων. Το οικογενειακό περιβάλλον έχει την πρωταρχική ευθύνη για τη μετάδοση των κανόνων κοινωνικής συμβίωσης, των αξιών, των ιδανικών του κοινωνικού συνόλου μέσα στο οποίο ζει. Ο νέος μαθαίνει κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς και συναναστροφής με τους συνανθρώπους του. Έτσι, διαμορφώνονται υπεύθυνα άτομα, ώστε μελλοντικά να γίνουν ενεργά μέλη της κοινωνίας.
- Το οικογενειακό περιβάλλον καλύπτει τις πρωτογενείς ανάγκες του ατόμου, σίτισης, ενδυμασίας, στέγης. Είναι φορέας οικονομικής υποστήριξης και συμπαράστασης του σε όλη τη διάρκεια της ζωής του.
- Επιπρόσθετα, η οικογένεια παρέχει στο παιδί συναισθηματική και ψυχολογική ασφάλεια. Καλύπτει την ανάγκη του ανθρώπου για στοργή, κατανόηση, ενθάρρυνση, ηθική συμπαράσταση. Αποτελεί φορέα αγάπης, όπου το παιδί μπορεί πάντα να βρει καταφύγιο, ώστε να βοηθηθεί για να υπερβεί τα εμπόδια που του παρουσιάζονται. Έτσι, τόσο οι γονείς όσο και τα παιδιά διακατέχονται από συναισθήματα πλήρωσης.
- Μεγάλη ωστόσο είναι η προσφορά της οικογένειας στην παροχή σωστής αγωγής των παιδιών, προσφέροντας τους τις βάσεις για όλη τους τη ζωή. Μέσω αυτής οι νέοι αποκτούν γνώσεις, λύνουν τις απορίες τους. Οι γονείς έτσι καλλιεργούν την κρίση και την αντίληψη τους. Στη συνέχεια, φροντίζουν για τη μόρφωση και την επαγγελματική του προετοιμασία.
- Η οικογένεια αποτελεί φορέα περίθαλψης, καθώς πάντα συμπαραστέκεται και φροντίζει τα άρρωστα και γεροντότερα μέλη της. Πάντα οι γονείς είναι πρόθυμοι να βοηθήσουν το παιδί τους στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΡΙΣΗΣ

- Σήμερα, παρατηρείται έντονα η αύξηση του αριθμού διαζυγίων και μείωση της συχνότητας των γάμων. Επιπλέον, υπάρχει η τάση για παράταση της ηλικίας που θα συναφθεί ο γάμος.
- Παράλληλα, τα παιδιά εμφανίζουν έντονα τη διάθεση να απομακρυνθούν γρήγορα από την οικογενειακή εστία και από τη γονική συμβουλή και συμπαράσταση.

- Στη σύγχρονη εποχή, παρατηρούνται συχνές συγκρούσεις, εκνευρισμοί, διαπληκτισμοί και εντάσεις ανάμεσα στα μέλη μιας οικογένειας.
- Τα κρούσματα αντικοινωνικής συμπεριφοράς σε ηλικίες που θα έπρεπε να βρίσκονται κάτω από τον οικογενειακό έλεγχο έχουν αυξηθεί ανησυχητικά.

ΑΙΤΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

- Στις τελευταίες δεκαετίες, έχουν συντελεστεί μεγάλες κοινωνικές αλλαγές που κλυδώνισαν την ισορροπία της παραδοσιακής οικογένειας. Η χειραφέτηση της γυναίκας και η άνοδος του μορφωτικού της επιπέδου την ώθησαν στον επαναπροσδιορισμό του ρόλου της. Σήμερα, αισθάνεται ανεξάρτητη και δεν ολοκληρώνεται μόνο μέσω του ρόλου της νοικοκυράς. Έτσι, όταν ο γάμος καταντά εξαναγκασμός αυτή αντιδρά σθεναρά. Οι συγκρούσεις μεταξύ των δύο φύλων είναι αναπόφευκτες καθώς προσπαθούν να βιώσουν τα νέα τους καθήκοντα.
- Η ταχύτατη τεχνολογική και κοινωνική εξέλιξη είχε ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση πολλών λειτουργιών της οικογένειας σε άλλους φορείς. Το σχολείο και τα μέσα επικοινωνίας διαπαιδαγωγούν τα παιδιά, η περίθαλψη είναι κρατική, η οικονομική αυτάρκεια επιτυγχάνεται και έξω από το οικογενειακό περιβάλλον. Έτσι, περιορίζεται ο ρόλος της. Οι βασικές ανάγκες ικανοποιούνται και έξω από το οργανωμένο σπίτι.
- Οι έντονοι εργασιακοί ρυθμοί, οι αυξημένες καταναλωτικές απαιτήσεις της σύγχρονης ζωής, το άγχος, η υπερένταση καθιστούν δυσαρμονικές τις σχέσεις μεταξύ των μελών μιας οικογένειας. Η απουσία των γονιών λόγω επαγγελματικής απασχόλησης εντείνουν την κρίση της οικογένειας αδυνατούν να εκπληρώσουν επαρκώς τους ρόλους τους.
- Το σύγχρονο καταναλωτικό πρότυπο ζωής και οι αυξημένες οικονομικές απαιτήσεις της εποχής προκαλούν δυσεπίλυτα προβλήματα που επιφέρουν δυσaréσκεια, συγκρούσεις και συχνά διασπάσεις.
- Σήμερα, έχει εκλείψει ο κοινός ελεύθερος χρόνος για τις συλλογικές δραστηριότητες των μελών της, γεγονός που οφείλεται στις πολλές υποχρεώσεις και απαιτήσεις της ζωής. Έτσι, εμποδίζεται η υγιής επικοινωνιακή σχέση ανάμεσα στους γονείς και τα παιδιά. Το έργο αυτό δυσχεραίνεται από την αντικατάσταση των γονικών προτύπων από τηλεοπτικά πρότυπα.
- Αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η σύγχρονη απελευθέρωση των ηθών, ιδιαίτερα στις αστικές κοινωνίες έχει μειώσει τους φραγμούς και συχνά επιτρέπει την καταπάτηση της συζυγικής αφοσίωσης.
- Η αποξένωση που αποτελεί γνώρισμα της εποχής μας δυσχεραίνει την προσέγγιση των ανθρώπων τόσο για τη γνωριμία τους, ώστε να συνάψουν γάμο, όσο και μετέπειτα στον οικογενειακό βίο. Τα άτομα διακρίνονται από ατομικισμό και δυσκολεύονται να προσεγγίσουν συναισθηματικά και να κατανοήσουν το σύντροφο τους.
- Σήμερα, παρατηρούμε ότι οι νέοι διακρίνονται από ευθυνοφοβία που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό από την υπερπροστατευτικότητα της ελληνικής οικογένειας. Έτσι, συχνά αυτό έχει επιπτώσεις στη δημιουργία δικής τους οικογένειας.
- Η οικογένεια στη μακρά της ιστορία της εμφανίζεται με δύο πρόσωπα. Αυτό του εκπροσώπου της κοινωνικής συντήρησης και αυτό του εξανθρωπιστή και του κοινωνικού φορέα. Πολλές από τις λειτουργίες της παραδοσιακής οικογένειας πέρασαν στην ευρύτερη κοινωνία. Οι αλλαγές όμως ήταν αναγκαίες και ωφέλησαν τον άνθρωπο. Κλόνισαν όμως το

θεσμό της οικογένειας. Όμως, αυτό δε σημαίνει τον αφανισμό της. Ο θεσμός βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο όπου επαναπροσδιορίζεται ο ρόλος της. Όμως, κάθε μετάβαση παρουσιάζει κλυδωνισμούς μέχρι να σταθεροποιηθεί. Αποτελεί θεσμό αναντικατάστατο, καθώς πολλές συναισθηματικές κυρίως λειτουργίες του ανθρώπου δε μπορούν να πραγματοποιηθούν έξω από τα πλαίσια της.